

WERSJA I

Załącznik
do Uchwały nr XXI/145/09
Rady Gminy Sokolniki
z dnia 22 lipca 2009 r.

**STRATEGIA ROZWOJU EDUKACJI
W GMINIE SOKOLNIKI
na lata 2009-2014**

SOKOLNIKI 2009 r.

SPIS TREŚCI

WSTĘP

- I. OPIS STOSOWANEJ METODY.
- II. INWENTARYZACJA ZASOBÓW GMINY W KONTEKSCIE EDUKACJI.
- III. WYNIKI ANALIZY SWOT.
- IV. ANALIZA PROBLEMÓW.
- V. ANALIZA CELÓW.
- VI. PROGRAMY.
- VII. RELACJA MIĘDZY STRATEGIĄ ROZWOJU EDUKACJI W GMINIE SOKOLNIKI A PRIORYTETAMI PRZYJĘTYMI W PROGRAMACH WSPIERAJĄCYCH EDUKACJĘ I W INNYCH DOKUMENTACH.

WSTĘP

Koniec lat dziewięćdziesiątych to dla Polski czas ogromnych przemian w wielu obszarach życia społecznego, również w dziedzinie oświaty.

Zjawiskiem niezwykle ważnym była decentralizacja zarządzania systemem oświaty w kraju. Fakt ten sprawił, że samorzady terytorialne zaczęły całkowicie odpowiadać za organizowanie i realizację zadań oświatowych w środowisku lokalnym, za dbanie o ich jakość. Jednym z najważniejszych zadań własnych gminy stała się edukacja. Oznacza to zakładanie i prowadzenie publicznych przedszkoli i szkół podstawowych, a od 1999 roku również gimnazjów.

Dla władz gminy Sokolniki edukacja jest jedną z najważniejszych dziedzin życia społecznego. W związku z tym aby zapewnić wysokiej jakości kształcenie i wychowanie na każdym poziomie edukacyjnym władze dążą do stworzenia spójnej i efektywnej strategii działań. Działania zmierzających do przygotowania młodego człowieka do optymalnego radzenia sobie na dalszych etapach kształcenia i w dorosłym życiu, zaś środowisko lokalne do właściwego rozumienia edukacji i wychowania oraz współodpowiedzialności i współuczestniczenia w tych procesach.

Oznacza to permanentne dbanie o jakość procesu edukacyjnego, odpowiednią bazę infrastrukturalną, podnoszenie poziomu świadomości społecznej dotyczącej edukacji i wychowania.

Gmina, jako organ prowadzący poszczególne lokalne placówki wychowania i edukacji podejmuje wynikające stąd konkretne zadania. Należą do nich:

- Zapewnienie odpowiednich warunków działania placówek przedszkolnych i szkolnych, tak by uczestniczący w procesie edukacji mieli pełne bezpieczeństwo oraz higieniczne warunki;
- Wykonywanie zadań inwestycyjnych w tym remontów i modernizacji;
- Zapewnienie właściwej obsługi administracyjnej, finansowej i organizacyjnej poszczególnych placówek;
- Dbanie o infrastrukturę dydaktyczną tj. odpowiednie wyposażenie w pomoce i sprzęt do realizacji programów nauczania, wychowania i innych zadań statutowych wszystkich placówek.

Wyznaczone ustawami zadania są bardzo kosztowne i oznaczają duże obciążenie finansowe dla gminy. Rodzi to potrzebę planowego, rozłożonego w czasie realizowania poszczególnych działań. Potrzeby środowiska oświatowego oraz szerokiego środowiska lokalnego wzrastają systematycznie, muszą jednak respektować możliwości finansowe samorządów. Z kolei samorzady muszą brać pod uwagę wyrażane potrzeby swoich mieszkańców dotyczące edukacji.

Kolejnym wyzwaniem dla gmin, dla Sokolnik także, było uzyskanie przez Polskę członkostwa w Unii Europejskiej i wynikające stąd określone standardy dotyczące edukacji.

Biorąc pod uwagę powyższe argumenty ważne jest by działania na rzecz oświaty miały charakter planowy, angażujący jak najszersze środowisko społeczne, gwarantowały jej wysoką jakość oraz szeroką dostępność. Oznacza to równanie szans edukacyjnych wszystkich dzieci na terenie gminy wiejskiej.

W związku z powyższym aby zapewnić wymienione standardy kształcenia należy wypracować spójną i efektywną strategię działań na rzecz edukacji.

Elementami składowymi oświaty są przede wszystkim uczniowie oraz nauczyciele, rodzice, specjaliści wspierający, władze oraz szerokie lokalne środowisko edukacyjne - instytucje kultury, pomocy społecznej i zdrowia, organizacje pozarządowe, lokalni twórcy, osoby znaczące dla środowiska.

Niniejszy dokument „Strategia rozwoju edukacji w Gminie Sokolniki” został opracowany społecznie w cyklu warsztatów zrealizowanych pod kierunkiem trenera mgr Zofii Ptasznik w ramach współpracy z Fundacją Rozwoju Dzieci im. Jana Amosa Komeńskiego w Warszawie. W warsztatach brali udział przedstawiciele środowiska nauczycielskiego, w tym także osoby zatrudnione w ośrodkach przedszkolnych, rodziców, organizacji pozarządowych, Ośrodka Pomocy Społecznej, Gminnego Ośrodka Kultury, Sportu i Turystyki, biblioteki, parafii, Rady Gminy i Urzędu Gminy, członek Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W tworzeniu strategii wykorzystano zasoby gminy oraz doświadczenia jej mieszkańców.

Zakłada się, że strategia to dokument określający plan długofalowego działania władz gminy oraz lokalnych organizacji i instytucji związanych z rozwojem edukacji gminnej, z uwzględnieniem zewnętrznych i wewnętrznych uwarunkowań. Celem tego planu jest realizacja potrzeb i aspiracji lokalnej społeczności, w oparciu o realnie oszacowane, istniejące oraz potencjalne siły i środki znajdujące się w dyspozycji gminy.

Realizacja strategii rozwoju edukacji w Gminie Sokolniki zakłada korzystanie ze środków publicznych wewnętrznych i zewnętrznych, w tym ze środków UE oraz ze środków prywatnych. Pozyskiwanie i zarządzanie tymi środkami stanowi osobne zadanie dla gminy w tym również dla poszczególnych placówek edukacyjnych i wychowawczych.

Strategia działania w zakresie edukacji stanowi podstawę do prowadzenia racjonalnej polityki oświatowej, a także wyznacza zadania zarówno podmiotowi odpowiedzialnemu za tworzenie infrastruktury, jak też odpowiedzialnemu za poziom i efektywność kształcenia. Jest także dokumentem angażującym do współpracy poszczególne instytucje i organizacje, do tworzenia lokalnych partnerstw, szukania sprzymierzeńców.

Strategia nie jest dokumentem „zamkniętym”, przewiduje się, że mogą wystąpić czynniki wewnętrzne i zewnętrzne w istotny sposób wpływające na założenia i realizację działań. Stąd zakłada się, że proces jej realizacji będzie mieć charakter ciągły ale dynamiczny, uwzględniający dokonujące się zmiany uwarunkowań i wynikającej stąd ewentualnej korekty zapisanych planów.

Strategia przewiduje realizację wypracowanych celów strategicznych (głównych) w pięcioletnim okresie czasu, poprzez wdrażanie przyporządkowanych celom operacyjnym (częstkowym), konkretnych działań.

Zdefiniowaniu i analizie najistotniejszych problemów edukacji gminnej oraz ustaleniu celów, będących odpowiedzią na istniejące problemy, towarzyszy w strategii wyznaczenie mierników (kryteriów oceny), dzięki którym możliwy jest bieżący monitoring (kontrola) realizacji oraz bilans końcowy.

Podstawowym warunkiem realizacji strategii przez gminę jest istnienie zgody społecznej na wytyczone priorytety. Dlatego też do tworzenia strategii zostali zaproszeni przedstawiciele szerokiego środowiska społecznego. Wypracowany projekt dokumentu przedstawiany jest radnym ale także jak największej liczbie mieszkańców gminy. Każdy ma szansę wyrazić swoją opinię, zgłosić swoje propozycje. Chodzi o to, by umożliwić wpływanie na założone cele strategiczne i działania szerokiej grupy społecznej.

Strategia rozwoju edukacji w Gminie Sokolniki składa się z następujących elementów:

- Analiza stanu aktualnego,
- Określenie silnych i słabych stron edukacji gminnej oraz szans i zagrożeń,
- Zdefiniowanie priorytetów,
- Określenie celów strategicznych (głównych),
- Określenie celów operacyjnych (szczegółowych),
- Przyporządkowanie celom operacyjnym konkretnych działań/programów wraz z miernikami (kryteriami oceny realizacji),
- Wyznaczenie instytucji/osób odpowiedzialnych za realizację działań,
- Określenie źródeł finansowania programów.

Wypracowana strategia określa wizję absolwenta edukacji gminnej, przyszłość edukacji w gminie, wyznacza zadania i środki do ich realizacji, co sprawia, że jest ona specyficznym planem inwestycyjnym. Wobec tego musi być integralną częścią innych dokumentów niezbędnych dla planowego rozwoju gminy takich, jak: Strategia Rozwoju Gminy Sokolniki na lata 2002-2010, Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Sokolniki i Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2008-2013, Wieloletni Plan Inwestycyjny na lata 2007-2010.

Z kolei plany i dokumenty jednostek organizacyjnych Gminy i innych instytucji lokalnych muszą zostać podporządkowane realizacji celów strategicznych przyjętych w niniejszym dokumencie.

Posiadanie strategii rozwoju edukacji gminnej stanowi ważny element w zakresie ubiegania się o środki zewnętrzne. Gmina może wykazać, że działania na które aplikuje znajdują się w wieloletnim planie rozwoju oświaty. Że nie są przypadkowe a ich realizacja znajduje odzwierciedlenie w zadaniach strategicznych, co dotującemu daje pewność, że określone działanie będzie kontynuowane również po zakończeniu finansowania zewnętrznego. Dla wielu dotujących jest to przesądający argument. Strategia gwarantuje realizację wyznaczonych działań niezależnie od kadencyjności władz, uwarunkowań gospodarczych czy politycznych.

I. OPIS STOSOWANEJ METODY

1. Informacje wstępne

Wypracowanie podstaw strategii rozwoju edukacji gminnej Sokolnik odbyło się podczas spotkań warsztatowych z przedstawicielami różnych grup mieszkańców.

W czasie spotkań została przeprowadzona analiza słabych i mocnych stron edukacji w gminie, oraz szans i zagrożeń zewnętrznych (tzw. analiza SWOT) a także analiza wypowiedzi dzieci i młodzieży wyrażonych w przeprowadzonych ankietach. Sprecyzowane zostały cele **strategiczne** i **operacyjne**. Zdefiniowano model absolwenta edukacji gminnej a także wizje/misje edukacji w gminie.

Model absolwenta zdefiniowano odwołując się do oczekiwań poszczególnych uczestników szkolenia warsztatowego. Jest on syntezą wypracowanych wizji absolwentów poszczególnych etapów kształcenia.

● Absolwent edukacji elementarnej:

***Absolwent edukacji elementarnej jest wystarczająco samodzielny.
Dobrze funkcjonuje w grupie rówieśniczej, wie co jest dobre a co złe.
Jest otwarty i ciekawy świata.***

Absolwent szkoły podstawowej:

● ***Absolwent szkoły podstawowej ma odpowiednio ukształtowany system wartości, przestrzega i respektuje go w życiu. Postępuje odpowiedzialnie i jest świadomy konsekwencji swoich decyzji i działań.
Ciekawy świata, rozwija swoje zainteresowania, odpowiedzialnie korzysta z dostępnych źródeł informacji. Systematycznie zdobywa wiadomości, które pozwalają mu być samodzielnym i radzić sobie w różnych sytuacjach.
Nawiązuje przyjazne kontakty.***

Absolwent gimnazjum:

***Posiada odpowiednią wiedzę i potrafi z niej korzystać. Będąc człowiekiem odpowiedzialnym i pracowitym, wie jaką pozycję w życiu chce osiągnąć.
Dążąc do wyznaczonych celów kieruje się zasadami i normami społecznymi.***

Model absolwenta edukacji gminnej:

ABSOLWENT EDUKACJI GMINNEJ GMINY SOKOLNIKI POSIADA I SKUTECZNIE KORZYSTA Z WIEDZY DAŻĄC DO JEJ POGŁĘBIANIA.
JEST OTWARTY I CIEKAWY ŚWIATA, ROZWIJA SWOJE ZDOLNOŚCI I PASJE.
ODPOWIEDZIALNIE KORZYSTA Z DOSTĘPNYCH ŹRÓDEŁ INFORMACJI.
SAMODZIELNIE DAŻY DO WYZNACZONEGO CELU, MA UKSZTAŁTOWANY SYSTEM WARTOŚCI W OPARCIU O ZASADY I NORMY SPOŁECZNE.

2. Podstawowe informacje o metodzie SWOT

Analiza SWOT została wykorzystana jako kompleksowa metoda badająca obszar edukacji gminnej oraz analizy wewnętrznych zależności w tym obszarze. Analiza SWOT opiera się na prostym schemacie klasyfikacji: wszystkie czynniki mające wpływ na bieżącą i przyszłą sytuację edukacji w gminie, dzieli się na:

Zewnętrzne w stosunku do edukacji i **wewnętrzne**.

Negatywnie wpływające na edukację i mające wpływ **pozytywny**.

Ze skrzyżowania wymienionych podziałów powstają cztery kategorie czynników:

- Zewnętrzne pozytywne – szanse,
- Zewnętrzne negatywne – zagrożenia,
- Wewnętrzne pozytywne – mocne strony,
- Wewnętrzne negatywne – słabe strony.

Podczas analizy SWOT zidentyfikowane zostały wyżej wymienione cztery grupy czynników, opisany ich wpływ na rozwój edukacji w gminie a także możliwości osłabiania lub wzmacniania siły ich oddziaływania. Zestawienie i porównanie ze sobą szans i zagrożeń z mocnymi i słabymi stronami pozwoliło na określenie jej pozycji strategicznej, a także było inspiracją do szukania ciekawych, skutecznych rozwiązań.

Przeprowadzona analiza SWOT posłużyła do określenia czynników kluczowych mających wpływ na przyszłość edukacji w gminie. Dla określenia przyszłości edukacji wzięto pod uwagę także analizę informacji zawartych w ankietach przeprowadzonych wśród dzieci i młodzieży. Ankiety przeprowadzono wśród dzieci w wieku przedszkolnym uczęszczających i nie uczęszczających do przedszkoli czy ośrodków przedszkolnych, dzieci z klas 0-VI oraz młodzieży gimnazjalnej.

3. Podstawowe informacje o metodzie ZOPP (planowanie ukierunkowane na cel)

Istotą metody planowania ukierunkowanego na cel jest założenie, że informacje i wiedza potrzebna do opracowania strategii edukacji w gminie istnieje, ale poszczególne jej elementy są nieuporządkowane i rozproszone w różnych instytucjach i organizacjach. Obecnym zadaniem było zebranie tej wiedzy, poddanie jej analizie, zaplanowanie działań, wyznaczenie wskaźników oraz środków służących do ich realizacji – czyli zebranie w jeden dokument.

Osoba i rola moderatora

Moderatorem w procesie wypracowywania strategii była osoba reprezentująca Fundację Rozwoju Dzieci im J. A. Komeńskiego mgr Zofia Ptasznik. Moderator kierował pracami zespołów w trakcie warsztatów. Jego rola polegała na kierowaniu dyskusją, porządkowaniu wypowiedzi, utrwalaniu wyników dyskusji.

Główne zasady metody ZOPP

Podstawową formą pracy podczas spotkań warsztatowych z przedstawicielami poszczególnych grup społecznych, w tym władz gminnych było planowanie w grupie oraz dyskusja pozwalające na uzyskanie optymalnego efektu. Dlatego ważny był odpowiedni wybór uczestników jako reprezentantów istotnych dla gminy środowisk.

Etapy w procesie planowania

Praca nad strategią przebiegała według poniższych etapów:

1. Analiza problemów

- Ustalenie problemu podstawowego dla edukacji w gminie
- Przeanalizowanie przyczyn i skutków tych problemów

2. Analiza celów

- Cele oświatowe wynikają ze zidentyfikowanych oczekiwań społecznych, ambicji rodziców, potrzeb dzieci, potrzeb i sytuacji gminy oraz oczekiwań środowiska oświatowego.

3. Planowanie działań prowadzących do osiągnięcia przyjętych celów:

- Opracowanie zarysu działań,
- Formułowanie najważniejszych założeń dotyczących sposobu działania,
- Określenie mierników realizacji,
- Określenie osób, bądź instytucji odpowiedzialnych za realizację.

II. INWENTARYZACJA ZASOBÓW GMINY W KONTEKŚCIE EDUKACJI.

1. Lokalizacja i ogólna charakterystyka geograficzna

Gmina Sokolniki położona jest w obrębie województwa łódzkiego w południowo - zachodniej części, w powiecie wierszowskim. Powierzchnia gminy Sokolniki wynosi 80 km² i obejmuje swym zasięgiem 13 sołectw, które skupiają 24 miejscowości.

Ważnym czynnikiem związanym z otoczeniem gminy jest bliskość ośrodków miejskich takich jak: Sieradz, Wrocław, Kalisz, Częstochowa, Opole, Łódź.

Warunki klimatyczne w gminie są typowe dla terenów centralnych Polski. W ciągu roku nad obszar mogą napływać masy powietrza polarnego, zwrotnikowego, kontynentalnego i morskiego. Średnie roczne temperatury wahają się w granicach 8,1^oC. Przeważają wiatry zachodnie – ponad 20% częstotliwości i południowo-zachodnie – około 12% częstotliwości.

2. Ludność gminy

Gminę zamieszkuje około 5000 osób, wg stanu na 31.12.2008 r. gminę zamieszkiwało 4954 osoby. Wskaźnik gęstości zaludnienia na 1km² wynosi 63 osoby, dla porównania w województwie łódzkim wielkość ta wynosi 146, a w kraju 124 osoby/km².

Dominującą grupę mieszkańców gminy Sokolniki stanowią osoby w wieku 19-65 lat (68%), następnie dzieci i młodzież szkolna w przedziale wiekowym 8-17 lat (14%).

Na 100 osób w wieku produkcyjnym zamieszkałych w gminie Sokolniki przypada ok. 70 osób w wieku przed- i poprodukcyjnym.

Bardzo ważnym faktem jest istnienie stowarzyszeń, które skupiają wokół siebie osoby ukierunkowane na wspieranie edukacji jak: Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Tyble, uczniowskie i ludowe kluby sportowe czy grupy nieformalne.

W porównaniu ze stopą bezrobocia dla powiatu wierszowskiego, na terenie którego leży gmina Sokolniki, wskaźnik bezrobocia jest niższy niż w powiecie. Realnie może być jednak wyższy, z uwagi na istnienie tzw. zjawiska ukrytego bezrobocia w rolnictwie.

Problemem szczególnie trudnym do rozwiązania na terenie Gminy Sokolniki jest zjawisko bezrobocia chronicznego, utrzymującego się powyżej 12 miesięcy bez zatrudnienia.

W 2008 roku na terenie gminy Sokolniki zarejestrowanych było 194 bezrobotnych, co stanowiło 10,6% ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Wieruszowie.

3. Infrastruktura techniczna

Gmina Sokolniki ma szczególnie silnie rozwiniętą sieć dróg. Przez gminę przebiegają ważne szlaki komunikacyjne, tj. drogi krajowe: nr 8 Wrocław – Warszawa i nr 14 Walichnowy - Sieradz – Łódź. Drogi krajowe liczą na odcinku biegnącym przez obszar gminy 13 km, przebiegają one przez centra kilku miejscowości (łącznie z samymi Sokolnikami). Przez gminę przebiega także kilka dróg powiatowych o łącznej długości 41,5 km. Podstawą sieci dróg są drogi lokalne (gminne), które są bardzo ważne m. in. dla obsługi gospodarki rolnej, szkół, podmiotów gospodarczych. Są one bardzo intensywnie użytkowane. Drogi gminne liczą 38,2 km.

Stopień zwodociągowania gminy to 90%. Stan sieci wodociągowej wymaga modernizacji oraz dalszych inwestycji. Gmina Sokolniki zaopatrywana jest w wodę z własnych ujęć wody. Na obszarze gminy funkcjonują ujęcia wód podziemnych w miejscowości Sokolniki, Walichnowy, Ryś i Stary Ochędzyn.

Utylizacja ścieków sanitarnych oparta jest o zbiorniki do gromadzenia nieczystości z wywozem do najbliższej oczyszczalni.

Ścieki przemysłowe oraz ścieki komunalne oczyszczane są w oczyszczalni Zakładów Mleczarskich OSMLE CZ w Sokolnikach posiadającej dobową przepustowość ca 720 m³/dobę. Oczyszczalnia jest w stanie, oprócz ścieków mleczarskich, przyjąć ok. 200 m³/dobę ścieków z terenu gminy.

Z wyjątkiem Sokolnik, żadna miejscowość nie posiada systemu kanalizacyjnego, a w Sokolnikach stanowi to niewielki odsetek.

4. Infrastruktura społeczna (szkoły, kultura, ochrona zdrowia)

Samorząd gminy Sokolniki jest organem prowadzącym dla placówek oświatowych na poziomie podstawowym, gimnazjalnym i przedszkolnym na terenie całej gminy. Edukacja, jako zadanie własne samorządu jest w wielu wymiarach traktowana priorytetowo, zarówno, jeśli chodzi o infrastrukturę, jak i zaplecze kadrowe oraz wyposażenie. Szkoły pełnią funkcje edukacyjne i wychowawcze, zajmując się jednocześnie upowszechnianiem kultury w oparciu o posiadane zasoby. Baza szkolna w gminie Sokolniki składa się z 5 zespołów szkół oraz dwóch gimnazjów. Szkoły wyposażone są w nowoczesne pracownie komputerowe, biblioteki i świetlice.

Na terenie gminy Sokolniki zlokalizowane są następujące placówki oświatowe:

Nazwa placówki	Liczba podopiecznych	Najważniejsze zrealizowane zadania
Zespół Szkół w Sokolnikach 1. Szkoła Podstawowa 2. Gimnazjum Publiczne 3. Przedszkole ZS posiada: - Sale gimnastyczne o wym. 24x12m i 15x9m - 2 Sale komputerowe - Świetlicę	274	Budowa gimnazjum i sali gimnastycznej zakończona w 2004 r.
Zespół Szkół w Walichnowach 1. Szkoła Podstawowa 2. Przedszkole	89	Budowa szkoły zakończona w 2002 r.
Gimnazjum pod Starym Dębem w Walichnowach posiada: - Salę gimnastyczną o wym. 24x12m - Salę komputerową - Świetlicę	114	Budowa gimnazjum i sali gimnastycznej zakończona w 2002 r.
Zespół Szkół w Ochędzynie • Szkoła Podstawowa • Przedszkole Posiada: - Salę gimnastyczną o wym. 24x12m - Salę komputerową	100	Budowa nowego obiektu szkoły wraz z salą gimnastyczną zakończona w 1996 r.

Zespół Szkół w Pichlicach - Szkoła podstawowa - Przedszkole Posiada: - Salę gimnastyczną o wym. 24x12 m - Salę komputerową	78	Dobudowa części szkoły wraz z salą gimnastyczną zakończona w 2002 r.
Zespół Szkół w Tyblach • Przedszkole • Szkoła podstawowa (klasy I-III), w tym klasy integracyjne	22	Adaptacja i dostosowanie pomieszczeń edukacyjnych w budynku Zespołu Szkół w Tyblach dla potrzeb osób niepełnosprawnych z lekkim i umiarkowanym upośledzeniem objętych realizacją obowiązku szkolnego w miejscu zamieszkania w 2005 r.

Źródło: Urząd Gminy Sokolniki

Oprócz tego w gminie funkcjonuje jedno „przedszkole” jako inna forma wychowania przedszkolnego – Małe Przedszkole Krasnała Hałabały w Tyblach. Jest ono prowadzone przez Stowarzyszenie rozwoju wsi Tyble. Powstało z inicjatywy aktywnych matek, które zajęły się prowadzeniem i organizacją grup zabawowych dla dzieci a także prowadzeniem „Małego przedszkola”.

Dowóz uczniów do szkół jest zorganizowany w miarę możliwości, jednak uczniowie zauważają ogromną uciążliwość w oczekiwaniu na godziny odjazdu po zajęciach do domu, co bardzo mocno podkreślali w przeprowadzonych ankietach. Tygodniowo autobusy szkolne wraz z opiekunami pokonują trasę ponad 2000 km.

Struktura dowożonych dzieci na terenie gminy Sokolniki przedstawia się następująco:

Szkoła podstawowa

Lp.	Nazwa szkoły	Liczba dowożonych uczniów (w osobach)	Odległość dojazdu od przystanku lub drogi (średnio w km)
1.	Zespół Szkół w Sokolnikach	17	1
2.	Zespół Szkół w Pichlicach	30	0,5
3.	Zespół Szkół w Walichnowach	10	1
4.	Zespół Szkół w Ochędzynie	13	0,5
5.	Zespół Szkół w Tyblach (niepełnosprawni)	7	-
	RAZEM	77	

Gimnazjum

Lp.	Nazwa szkoły	Liczba dowożonych uczniów (w osobach)	Odległość dojazdu od przystanku lub drogi (średnio w km)
1.	Gimnazjum w Sokolnikach	10	1
2.	Gimnazjum w Walichnowach	78	0,5
	RAZEM	88	

Łączna liczba dzieci dowożonych do szkół wynosi 165 uczniów, w tym:

- do szkół podstawowych: 77 uczniów
- do gimnazjów: 88 uczniów.

Do Zespołu Szkół w Sokolnikach uczniowie dowożeni są z miejscowości Zdzierzyszna.

Do Zespołu Szkół w Pichlicach uczniowie dowożeni są z następujących miejscowości: Ryś, Wyglądacze, Siedliska, Prusak i okolice

Do Zespołu Szkół w Walichnowach - z Wiktorówka.

Do Zespołu Szkół w Ochędzynie – z Tybli i Kopanin i okolic.

Do Zespołu Szkół w Tyblach z terenu całej gminy uczniowie niepełnosprawni.

Do Gimnazjum w Sokolnikach uczniowie dowożeni są z miejscowości Zdzierzyszna.

Do Gimnazjum w Walichnowach – z Ochędzyna, Tybli, Pichlic, Wiktorówka i okolicznych mniejszych miejscowości.

Na obszarze gminy zachowało się szereg ciekawych zabytków kultury, są nimi niewątpliwie:

- pałac w Sokolnikach, który został wzniesiony w 2. poł. XVIII stulecia;
- kościół parafialny pod wezwaniem św. Anny w Ochędzynie z XV/XVI wieku;
- pałac w Walichnowach z XIX w.
- Park pałacowy z XVIII w. w Sokolnikach.

5. Turystyka

Na terenie gminy Sokolniki bardzo aktywnie rozwija się gałąź turystyki. Gmina zrealizowała projekt „Zagospodarowanie turystyczne gminy Sokolniki”, który polegał m. in. na uruchomieniu lodowiska i przygotowaniu bazy noclegowej. W wieloletnim planie inwestycyjnym dla gminy Sokolniki ujęte są inwestycje mające na celu dalszy sukcesywny rozwój turystyki.

Ogólną charakterystykę bazy przedstawiono w tabeli, w podziale na miejsca noclegowe.

Typ obiektu	Lp.	Nazwa	Lokalizacja/ Adres	Orientacyjna liczba miejsc	Standard	liczba i zakres usług podstawowych	liczba i zakres usług dodatkowych
Hotele	1.	Hotel Restauracja „SOKOLNIK”	Ul. Wrocławska 4 98-420 Sokolniki	35	***	Wyżywienie w pełnym zakresie. noclegi w pokojach 1,2,3- osobowych	Organizacja konferencji i szkoleń, przyjęć
Kwatery agroturystyczne	1.	Marianna i Andrzej Heto - Kopaniny	Kopaniny 7 98-420 Sokolniki	3	b.d.	Kuchnia do dyspozycji Garaż	Możliwość przyjazdu z psem lub kotem Możliwość zakupienia produktów z gospodarstwa
	2.	Aldona i Jarosław Pindur „Ranczo pod Debami” - Tyble	Tyble Małe	3	b.d.	Kuchnia do dyspozycji	Hipoterapia, szkółka jeździecka, Możliwość zakupienia produktów z gospodarstwa

	3.	Gospodarstwo Agroturystyczne „Na Parceli”	Parcela 1	3	b.d.	Kuchnia do dyspozycji Garaż	Wyżywienie Grzybobranie, rekreacja, prace polowe, Możliwość zakupienia produktów z gospodarstwa
Miejsca noclegowe w GOKSiT Sokolniki	4.	GOKSiT Sokolniki	ul. Parkowa 1; 98-420 Sokolniki	10	b.d.	Kuchnia do dyspozycji lub wyżywienie	Organizacja szkoleń, konferencji, noclegi i wyżywienie
	5.	GOKSiT Filia w Pichlicach	Pichlice 1	68	b.d.	Kuchnia do dyspozycji lub wyżywienie	Organizacja kolonii, zielonych szkół

Znajdujące się na terenie gminy obiekty bazy noclegowej dysponują w sumie **122** miejscami noclegowymi.

Ważną rolę w obsłudze turystów na terenie gminy pełnią szlaki i trasy turystyczne stanowiąc jedną z podstawowych form turystyki aktywnej. Są to szlaki: rowerowe i konne.

rowerowy	Rowerem przez Powiat Wieruszowski	139,20 km	- szlak czerwony
rowerowy	Szlak rekreacyjny – Wokół Wieruszowa	32,70 km	- szlak zielony
konny	J/ŁD/008 - Wokół Sokolnik	8,50 km	- szlak pomarańczowy łącznik łączący Bagatelka (część wschodnia) - Tyble (południowe ogrodzenie tartaku)
konny	J/ŁD/002 - Wokół Tybli	20,20 km	- szlak pomarańczowy - „Pętla duża”- „Pętla Mała”- Łącznik

Stopień zagospodarowania turystycznych szlaków jest obecnie niewielki. Poza szlakami rowerowymi, pozostałe szlaki turystyczne nie są oznakowane. Na uwagę zasługuje także fakt, iż w gminie istnieje możliwość wypożyczenia rowerów w wypożyczalni UKS Strzelec, co wpłynie na ocenę atrakcyjności szlaków.

Duże znaczenie w obsłudze turystyki mają - najczęściej ogólnodostępne - urządzenia sportowo-rekreacyjne. W ostatnim czasie obserwuje się zjawisko powiększania się ilości tych urządzeń. Do dyspozycji turystów na terenie gminy Sokolniki są przede wszystkim: boiska wielofunkcyjne w Walichnowach i Starym Ochędzynie, boiska piłkarskie, boiska do siatkówki, koszykówki, piłki ręcznej, a także lodowisko.

6. Produkcja i usługi, w tym rynek pracy

W gminie Sokolniki zarejestrowanych ok. 200 podmiotów gospodarczych. Wśród lokalnych przedsiębiorstw dominuje sektor prywatny, zajmujący się głównie handlem i usługami.

Podstawowe źródło utrzymania mieszkańców gminy stanowi jednak rolnictwo. Na obszarze gminy działa 1255 gospodarstw rolnych.

Wśród mikroprzedsiębiorstw dominują osoby fizyczne prowadzące własną działalność gospodarczą. Świadczy to o dużej przedsiębiorczości lokalnego społeczeństwa. Jednocześnie firmy takie charakteryzuje często niski potencjał finansowy przekładający się na ograniczoną zdolność do inwestycji oraz wdrażania technologii innowacyjnych. Może to obniżać ich możliwości rozwojowe, a tym samym wpływać hamująco na dynamikę gospodarki na terenie gminy, ponieważ konkurencyjność firm w najbliższych latach zależeć będzie od poziomu stosowanych technologii, wysokiej jakości produktów i wdrażania technologii innowacyjnych.

Do najważniejszych przedsiębiorstw zlokalizowanych na terenie gminy Sokolniki możemy zaliczyć:

- Zakłady Mięsne "MARKO-WALICHNOWY" Sp. z o.o.
- Wielkopolskie Tartaki "WITAR" Tartak Tyble
- Spółdzielnia Mleczarska "OSMLECZ" w Sokolnikach

Podczas warsztatów zidentyfikowano lokalne zasoby osobowe i nieosobowe:

ZASOBY OSOBOWE

- Księża
- sportowiec w Biegu na Orientację
- policjanci
- wójt
- dyrektorzy szkół
- strażacy
- sekretarz i inni pracownicy urzędu gminy
- pisarz, przyrodnik, społecznik
- lekarze
- artyści, plastycy, rzeźbiarze, pisarze, wytwórcy instrumentów
- leśnicy
- radni
- przedsiębiorcy
- pedagodzy
- pracownicy Gminnego Ośrodka Kultury, Sportu i Turystyki
- pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
- aktorzy, amatorzy
- starosta
- sołtysi
- bibliotekarze
- instruktorzy sportowi i taneczni

ZASOBY NIEOSOBOWE

- Ośrodek zdrowia
- Zakłady pracy
- ochotnicze straże pożarne, stowarzyszenia
- szkoły podstawowe (5), przedszkola klasyczne (4), ośrodek przedszkolny (1), gimnazja (2)
- kluby sportowe, uczniowskie kluby sportowe
- urząd gminy
- sklepy
- gospodarstwa agroturystyczne (3)
- Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Turystyki
- koło emerytów i rencistów
- obiekty sportowe – boiska, lodowisko kryte
- terapia zajęciowa (filia Klubu Otwartych Serc w Wieruszowie)
- samochody do przewozu osób niepełnosprawnych
- Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- schola, chór Walichnowy
- poczta i agencje pocztowe
- klub tańca MADAR

- oficerowie wojskowi
- księgowe
- kombatanci
- wolontariusze
- informatycy
- pełnomocnik ds. uzależnień
- matki – animatorki
- prezesi zakładów pracy
- pielęgniarki, higienistki, położna

- zespół ludowy SOKOLNIKI
- teatr amatorski
- Szkolna Kasa Oszczędności
- restauracje i bary
- biblioteka publiczna
- place zabaw, figloraj
- rady rodziców
- świetlica WIKTORÓWEK
- zespół prewencji
- firmy cateringowe
- zespół muzyczny
- szlaki rowerowe
- rezerwat przyrody RYŚ, pomniki przyrody
- zabytki
- zakłady usługowe
- rady sołeckie

III. WYNIKI ANALIZY SWOT

<u>SILNE STRONY</u>	<u>SŁABE STRONY</u>
<ul style="list-style-type: none"> - dostęp do Internetu - dobra baza do prowadzenia zajęć szkolnych - wysoko wykwalifikowana kadra nauczycieli - w większości aktywni uczniowie - duża grupa aktywnych rodziców - dobra baza sportowa - dużo wyjazdów na wycieczki - wsparcie kościoła - organizowanie kolonii letnich dla dzieci - wysokie wyniki nauczania/wysoki poziom - liczny udział uczniów w konkursach przedmiotowych, artystycznych, zawodach sportowych na różnych szczeblach - dobrze zorganizowane dożywianie dzieci/ stołówki szkolne/ - dobra współpraca z organem prowadzącym - szeroka oferta zajęć pozalekcyjnych - świetlice szkolne zapewniające opiekę uczniom dojeżdżającym - korzystanie ze środków finansowych zewnętrznych - działalność klubów sportowych / uczniowskich - współpraca z licznymi stowarzyszeniami - stypendia naukowe wójta 	<ul style="list-style-type: none"> - krótko otwarta biblioteka - niskie nakłady finansowe na oświatę - dowozy do szkół – długo czekają uczniowie - niewystarczająca ilość specjalistycznych pracowni w gimnazjach - małe dofinansowanie do wyjazdów na kolonie, wycieczki - brak szkół ponadgimnazjalnych - zbyt liczne klasy w niektórych szkołach - przeładowany program szkolny nie pozwalający na rozwijanie indywidualnych zainteresowań - zbyt krótko działające przedszkola - brak środków na remonty budynków szkolnych - lekcje w klasach łączonych - niewystarczające wsparcie specjalistyczne dla uczniów, rodziców, nauczycieli - zbyt mało nauczycieli języków obcych - brak środków na zajęcia pozalekcyjne - niewystarczająca współpraca rodzice – nauczyciele - niewystarczające wsparcie rodziców dla działań szkoły
<u>SZANSE EDUKACJI</u>	<u>ZAGROŻENIA EDUKACJI</u>
<ul style="list-style-type: none"> - „pozyskanie” uczniów z poza gminy - możliwość pozyskiwania środków unijnych - zwiększenie dostępu do Internetu - idący wyżej demograficzny - zmniejszanie zjawiska niedożywienia uczniów - współpraca ze szkołami innych gmin i krajów - współpraca ze środowiskami polonijnymi - mieszkający na terenie gminy artyści - funkcjonujący teatr amatorski - osiedlanie się młodych ludzi na terenie gminy - pozyskiwanie pieniędzy z działań organizowanych przez rodziców - położenie gminy w centrum kraju – dobre połączenia - bogate zasoby przyrodnicze - istnienie możliwości doskonalenia zawodowego nauczycieli 	<ul style="list-style-type: none"> - uzależnienia dzieci i młodzieży - duże bezrobocie - niż demograficzny - nie dofinansowanie placówek oświatowych - niekontrolowany dostęp dzieci do Internetu - eurosieroctwo - za mało zaangażowanie uczniów w sprawy szkolne - mała odpowiedzialność uczniów za mienie swoje i szkolne - emigracja mieszkańców (rodzin)

IV. ANALIZA PROBLEMÓW

1. Informacje ogólne

Analiza problemów jest jednym z etapów budowania strategii rozwoju edukacji w gminie. Zidentyfikowane problemy dotyczą sytuacji oświatowej całej gminy nie tylko szkół, mają więc charakter globalny.

Określone problemy są konkretne i istnieją aktualnie. Analiza poszczególnych problemów doprowadziła do wyłonienia czterech, które uznano jako priorytetowe do realizacji w najbliższym pięcioleciu.

2. Spis zidentyfikowanych problemów

1. Brak środków na remonty budynków szkolnych
2. Brak środków na zajęcia pozalekcyjne
3. Ciągłe nie dofinansowanie placówek oświatowych z budżetu gminy
4. Niewystarczająca ilość specjalistycznych pracowni
5. Budynki szkolne, zaplecze sportowe wymagające bieżących remontów i doposażenia

NIWYSTARCZAJĄCE ŚRODKI FINANSOWE NA RZECZ UTRZYMANIA INFRASTRUKTURY OŚWIATOWEJ

1. Zbyt krótko działające zajęcia edukacyjne dla dzieci w wieku przedszkolnym
2. Brak oferty dla dzieci w wieku 0-3 r. ż. i ich rodziców. Tylko w jednej miejscowości organizowane są spotkania grupy zabawowej.
3. Zbyt ograniczona wiedza społeczności dotycząca znaczenia edukacji przedszkolnej

NIWYSTARCZAJĄCA OFERTA EDUKACYJNA DLA DZIECI W WIEKU PRZEDSZKOLNYM

1. Niezadawalające umiejętności wychowawcze rodziców
2. Niewystarczające wsparcie rodziców dla działań szkoły
3. Niewystarczająca współpraca rodzice – nauczyciele
4. Zjawisko eurosieroctwa

NIWYSTARCZAJĄCA WIEDZA, UMIEJĘTNOŚCI I POSTAWY RODZICÓW

1. Niewystarczające wsparcie specjalistów dla dzieci i młodzieży z deficytami rozwojowymi
2. Zagrożenie uzależnieniami
3. Niewystarczające wspieranie zainteresowań i uzdolnień
4. Uczniowie nie radzący sobie ze stresem, w trudnych sytuacjach – dot. klas młodszych
5. Uczniowie nie radzący sobie z nauką

OGRANICZONY DOSTĘP DZIECI I MŁODZIEŻY DO WSPARCIA SPECJALISTYCZNEGO

1. Małe zaangażowanie uczniów w sprawy szkolne
2. Mała odpowiedzialność młodzieży za mienie swoje i szkolne
3. Zbyt łatwy i niekontrolowany dostęp młodzieży do Internetu

ZA MAŁO DZIAŁAŃ ZMIERZAJACYCH DO KSZTAŁTOWANIA ODPOWIEDZIALNOŚCI U DZIECI I MŁODZIEŻY

1. Krótko otwarta biblioteka
2. Lekcje w klasach łączonych
3. Zbyt liczne klasy w niektórych szkołach
4. Dowozy do szkół – długo czekający uczniowie na odjazd do domu

NIEZADOWALAJĄCA STRUKTURA ORGANIZACYJNA PLACÓWEK EDUKACYJNYCH

1. Słaba aktywność środowiska lokalnego na rzecz edukacji i oświaty.
2. Brak systemowej współpracy różnych instytucji, organizacji, osób.

NIWYSTARCZAJĄCA WSPÓLPRACA LOKALNYCH PODMIOTÓW NA RZECZ DZIECI I MŁODZIEŻY

Metodą typowania priorytetów poprzez przydzielanie punktów ustalono ważność obszarów i tym samym wyznaczono **cele strategiczne** dla edukacji w gminie Sokolniki.

Są to:

Cel strategiczny I: Poprawa stanu infrastruktury technicznej placówek oświatowych, kultury, sportu i rekreacji.

Cel strategiczny II: Rozszerzenie oferty zajęciowej dla dzieci w wieku 0-5 lat.

Cel strategiczny III: Wzmocnienie rodziców w rolach rodzicielskich

Cel strategiczny IV: Zapewnienie wsparcia specjalistycznego uczniom i nauczycielom.

V. ANALIZA CELÓW

1. Metodyka określania misji i celów strategicznych

Sporządzona uprzednio analiza SWOT oraz spis problemów stanowiły punkt wyjścia do sformułowania misji dla edukacji w gminie, oraz posłużyły do określenia celów strategicznych umożliwiających jej osiągnięcie.

Definiując cele strategiczne oparto się na zdiagnozowanych słabościach i zagrożeniach. Zidentyfikowane mocne strony i szanse były pomocne w rozwiązywaniu problemów. Taka strategia pracy pozwoliła na wyodrębnienie czterech obszarów wymagających najpilniejszego reagowania.

Uzasadnienie wyboru poszczególnych celów:

Cel I Poprawa stanu infrastruktury technicznej placówek oświatowych, kultury, sportu i rekreacji.

Stan infrastruktury oświatowej, sportowej, kulturalnej i rekreacyjnej w sposób pośredni wpływa na jakość edukacji na każdym poziomie nauczania. W gminie Sokolniki zauważa się pewne niedobory w tym zakresie, co spowodowało, że zajęliśmy się tym obszarem.

Celem zaplanowanych działań jest:

- zapobieganie stagnacji i naturalnemu zużyciu infrastruktury obiektów
- zapewnienie poprawy bezpieczeństwa w obiektach
- praktyczne wprowadzanie i przybliżanie nowinek technicznych, technologicznych i estetycznych
- praktyczne wprowadzanie i przybliżanie rozwiązań ekologicznych
- pobudzanie i rozszerzanie aktywności i umiejętności edukacyjnych, kulturalnych, rekreacyjnych i sportowych społeczeństwa.

Cel II Rozszerzenie oferty zajęciowej dla dzieci w wieku 0-5 lat.

Zdając sobie sprawę z ważności edukacji przedszkolnej oraz niewystarczającej świadomości społecznej na ten temat wyznaczyliśmy ten obszar jako priorytetowy w działaniach strategicznych.

W naszej gminie niesystematycznie działa tylko jedna grupa zabawowa dla dzieci od 0 do 3 roku życia.

Dzieci z przedszkoli i innych form wychowania przedszkolnego nie mają dostępu do specjalistów identyfikujących deficyty rozwojowe oraz wspierających rozwój dziecka.

Umysł dziecka jest najbardziej chłonny do 5 – go roku życia, zdobyte umiejętności w tym wieku procentują w dalszym życiu. Przebywanie w grupie pozwala usamodzielnić się, nauczyć współpracy i uczestniczenia w życiu społeczności.

Przebywanie dziecka w placówce jest także obciążeniem dla rodziców.

Cel III Wzmocnienie rodziców w rolach rodzicielskich

Wybraliśmy jako cel strategiczny **podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności rodziców**, ponieważ:

- zbyt słabe umiejętności wychowawcze rodziców mają negatywny wpływ na kształtowanie osobowości dzieci i młodzieży,
- rodzice w małym stopniu uczestniczą w życiu szkoły i w konsekwencji nie wspierają jej działań oraz nie mają świadomości o istniejących problemach wychowawczych i edukacyjnych
- wielu rodzin dotyczy problem euro sieroctwa
- rodzice nie mają dostępu do specjalistów wspierających ich umiejętności rodzicielskie
- niektórzy rodzice nie mają świadomości potrzeby korzystania z pomocy specjalistycznej.

Zaplanowanymi działaniami chcemy zmienić ten stan.

Cel IV Zapewnienie wsparcia specjalistycznego uczniom i nauczycielom.

Na terenie gminy Sokolniki nie ma bezpośredniego dostępu do psychologa, logopedy, ortopedy i rehabilitanta, ortodonta, oferujących pomoc w przypadku deficytów rozwojowych dzieci i młodzieży. Często interwencja specjalistyczna rozpoczyna się zbyt późno. Najbliższe poradnie specjalistyczne m. in. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, znajdują się w oddalonym o około 15 km Wieruszowie. Stąd też potrzeba realizowania działań zmierzających do poprawy sytuacji.

2. Dążenie strategiczne edukacji w gminie

Podczas warsztatów wypracowano wizję / misję edukacji gminnej Sokolnik. Wyraża ona edukację marzeń, założeń oraz prognoz co do jej realizacji. Traktuje edukację jako dziedzinę o kluczowym charakterze dla rozwoju gminy.

Ostatecznie wypracowano zapis wizji/misji:

Edukacja w Gminie Sokolniki zapewnia wszechstronny rozwój dzieci i młodzieży, wykorzystując profesjonalną infrastrukturę techniczną, wsparcie specjalistów, efektywną współpracę uczestników procesu edukacji oraz zaangażowanie lokalnej społeczności

3. Główne obszary działania (cele strategiczne).

Wyznaczenie celów strategicznych ma za zadanie określenie głównych obszarów działań, na jakich należy skupić się na przestrzeni najbliższych 5 lat, aby móc osiągnąć optymalny rozwój edukacji w gminie. Przedstawione poniżej obszary bazują przede wszystkim na atutach samej gminy oraz aktualnych szansach ujętych w analizie SWOT.

Na bazie wykreowanych obszarów działań w gminie wyłoniono 4 wyżej wymienione cele strategiczne.

4. Cele operacyjne

Każdemu z celów strategicznych przyporządkowanych jest kilka celów operacyjnych (krótkoterminowych). Są one określone w ten sposób, aby ich realizacja przyczyniała się w sposób bezpośredni lub pośredni do osiągnięcia celu głównego (strategicznego). W niektórych miejscach występuje zbieżność celów operacyjnych w odniesieniu do celów strategicznych. Oznacza to, że wyznaczone zostały podobne cele operacyjne do realizacji różnych celów strategicznych. Trudno jest je jednoznacznie rozgraniczyć.

VI. PROGRAMY

Realizacja zaprezentowanych powyżej celów operacyjnych będzie się odbywać etapami. Szczegółowe programy służące realizacji strategii rozwoju edukacji w gminie Sokolniki przedstawione są poniżej:

Cel strategiczny I

Podnoszenie standardów obiektów oświatowych, kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych

Cele operacyjne:

1. Podniesienie estetyki obiektów i otoczenia
2. Poprawa funkcjonalności obiektów

	Działanie/programy	Wskaźniki realizacji	Instytucja odpowiedzialna	Harmonogram – lata realizacji	Źródła finansowania
1.	1. Zagospodarowanie terenów wokół obiektów .	<p>Ochędzyn: - wykonane nowe ogrodzenie i zagospodarowane tereny zielone przy szkole,</p> <p>Sokolniki: - wykonane nowe ogrodzenie boiska szkolnego,</p> <p>Pichlice: -wymienione zadaszenie przed wejściem do szkoły</p>	<p>Urząd Gminy ZS w Ochędzynie</p> <p>Urząd Gminy ZS w Sokolnikach</p> <p>Urząd Gminy ZS w Pichlicach</p>	2009-2012	budżet gminy środki zewnętrzne
	Poprawa estetyki wewnątrz budynków	<p>Ochędzyn: - wykonana renowacja elewacji sali gimnastycznej</p> <p>Walichnowy: - wykonana renowacja elewacji sali gimnastycznej</p>	<p>Urząd Gminy ZS w Ochędzynie</p> <p>Urząd Gminy ZS w Walichnowach Gimnazjum w Walichnowach</p>	2013-2014	budżet gminy środki zewnętrzne
2.	Zapewnienie bezpiecznego dojazdu do obiektów	<p>Tyble: - utwardzona droga dojazdowa (podjazd dla BUS-a)</p>	Urząd Gminy ZS w Tyblach	2010-2011	budżet gminy środki zewnętrzne
	Termomodernizacja obiektów	<p>Ochędzyn: - ocieplony budynek szkoły + nowa elewacja, - wymienione okna i drzwi, -z modernizowana instalacja i wymienione piece CO.</p> <p>Pichlice: - ocieplony budynek szkoły + nowa elewacja. - zbudowany magazyn przy</p>	<p>Urząd Gminy ZS w Ochędzynie</p> <p>Urząd Gminy ZS w Pichlicach</p>	2009-2014	budżet gminy środki zewnętrzne

	<p>kotłowni, Sokolniki: <i>budynek szkoły podstawowej:</i> - zmodernizowana instalacja CO, - ocieplony budynek + nowa elewacja, - wykonany magazyn przy kotłowni, <i>budynek przedszkola:</i> - wymienione okna i drzwi, - ocieplony budynek + nowa elewacja. <i>budynek ośrodka kultury:</i> - ocieplony budynek + nowa elewacja i dach. Tyble: - ocieplony budynek szkoły + nowa elewacja, - wymiana okien i drzwi, - modernizacja instalacji CO i kotłowni, - wykonany magazyn przy kotłowni.</p> <p>Walichnowy: <i>budynek szkoły:</i> - ocieplony budynek + nowa elewacja, - modernizacja kotłowni, - wykonany magazyn przy kotłowni <i>budynek ośrodka kultury:</i> - ocieplony budynek + nowa elewacja.</p>	<p>Urząd Gminy ZS w Sokolnikach</p> <p>Urząd Gminy GOKSiT</p> <p>Urząd Gminy ZS w Tyblach</p> <p>Urząd Gminy ZS w Walichnowach Gimnazjum w Walichnowach</p> <p>Urząd Gminy GOKSiT</p>		
Usprawnienie funkcjonalności energetycznej	<p>Pichlice: -wymieniona instalacja elektryczna i oprawy oświetleniowe.</p> <p>Sokolniki: -wymieniona instalacja elektryczna w Szkole Podstawowej</p> <p>Tyble: -wymieniona instalacja elektryczna</p>	<p>Urząd Gminy ZS w Pichlicach</p> <p>Urząd Gminy ZS w Sokolnikach</p> <p>Urząd Gminy ZS w Tyblach</p>	2010-2013	budżet gminy środki zewnętrzne
Poszerzenie bazy lokalowej	<p>Walichnowy: -zaadaptowane pomieszczenia strychowe budynku szkolnego na świetlicę, bibliotekę i sale lekcyjne.</p>	<p>Urząd Gminy ZS w Walichnowach Gimnazjum w Walichnowach</p>	2013-2014	budżet gminy środki zewnętrzne

Cel strategiczny II.

Rozszerzenie oferty edukacyjnej dla dzieci od 0-5 r.ż.

Cele operacyjne:

1. Promowanie znaczenia edukacji wczesnopreszkolnej.
2. Poszerzenie oferty zajęciowej dla dzieci od 3 do 5 roku życia.
3. Stworzenie oferty dla najmłodszych dzieci i ich rodziców.
4. Umożliwienie dostępu do korzystania z pomocy specjalistów.

	Działania/programy	Wskaźnik realizacji	Instytucja/osoba odpowiedzialna	Harmonogram realizacji	Źródło finansowania
1.	Spotkanie osób pracujących w przedszkolach w celu wypracowania form promocji	Spotkanie nauczycielek – wypracowane argumenty	Pani Renata Lasota (nauczycielka przedszkola)	Listopad 2009 r.	-
	Wydanie ulotki/broszury na temat znaczenia edukacji przedszkolnej	Ulotka/broszura ogólnodostępna	Pani Renata Lasota + Prezes SRWT (Beata Szmorhaj)	Listopad 2009 r.	Lokalne
2.	Zwiększenie ilości zajęć w przedszkolach, m.in. z języka obcego, rytmiki, zajęć ogólnorozwojowych	Wydłużenie godzin zajęć w przedszkolach + 1 Inne formy wychowania przedszkoln.	Urząd Gminy + SRWT (ngo)	III kwartał 2009r.	Europejskie
3.	Zorganizowanie kampanii informacyjnej dotyczącej zajęć z dziećmi do 3 r. życia	4 spotkania nt. Grup Zabawowych w Pichlicach, Sokolnikach, Ochędzynie i Walichnowach. Plakat, ogłoszenia parafialne, informacje w szkołach, lokalnej prasie, u sołtysów	SRWT (ngo)	II – III kw. 2010 r.	Europejskie, lokalne
	Stworzenie Grup Zabawowych	3 – 4 Grupy Zabawowe na terenie gminy (zgodnie z potrzebami)	SRWT (ngo)	2009 - 2014 r.	Lokalne, europejskie
4.	Nawiązanie współpracy z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Klubem Otwartych Serc, i inne	Wypracowane zasady współpracy	Dyrektorzy i nauczyciele placówek przedszkolnych	IV kw. 2009 r.	
	Organizowanie spotkań rodziców z psychologiem i logopedą	1 spotkanie w roku w 1 placówce	Dyrektorzy i nauczyciele placówek	2009 - 2014	

Cel strategiczny III

Wzmocnienie rodziców w ich rolach

Cele operacyjne:

1. Podnoszenie poziomu wiedzy i umiejętności rodziców
2. Zapewnienie rodzicom dostępu do specjalistów

	Działania/programy	Wskaźniki realizacji	Instytucja odpowiedzialna	Harmonogram – lata realizacji	Źródła finansowania:
1.	Wdrożenie programu „Szkoła dla rodziców”	Cykl warsztatów 5 w szkołach	Dyrektorzy szkół GOPS/UG	Od 2010	Europejskie, regionalne
	Stworzenie tematycznych grup wsparcia dla rodziców	Ilość grup - docelowo 5 grup w gminie	- Stowarzyszenie - Gmina/GOPS	od 1 I półrocza 2010	Europejskie, regionalne
	Organizacja spotkań szkoleniowo – integracyjnych dla rodziców dzieci w wieku przedszkolnym	- wszyscy chętni rodzice dzieci w wieku 3-5 lat	- Stowarzyszenie - Gmina	II kw. 2011 – III kw. 2012	Europejskie, regionalne
2.	Spotkania ze specjalistami: - z psychologiem - dietetykiem (żywienie dzieci i młodzieży) - specjalistą ds. rozwoju motoryczno-ruchowego (dlaczego dzieci powinny pływać, ćwiczyć, biegać,	Po 1 spotkaniu z każdym specjalistą w każdej szkole	- Rady Rodziców - Dyrektorzy szkół - Stowarzyszenie	2010 - 2014	Lokalne, Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Cel strategiczny IV

Zapewnienie wsparcia specjalistycznego

Cele operacyjne:

1. Umożliwienie nauczycielom nabycia umiejętności prowadzenia z uczniami zajęć profilaktycznych
2. Kształtowanie w uczniach umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach społecznych i edukacyjnych
3. Umożliwienie uczniom konsultacji ze specjalistami

	Działania/programy	Wskaźnik realizacji	Instytucja/osoba odpowiedzialna	Harmonogram realizacji	Źródło finansowania
1.	Szkolenie nauczycieli do pracy z programem „Spójrz inaczej”	- Szkolenie dla nauczycieli gimnazjum - szkolenie dla n-li szk. podstawowych i edukacji elementarnej	Przewodnicząca Komisji RPA j.w.	2010 2011	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
	Spotkania nauczycieli, rodziców, uczniów ze specjalistami w zakresie uzależnień	1 spotkanie	Dyrektorzy szkół	2012	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych europejskie
2.	Realizacja programu profilaktycznego „Spójrz inaczej”	Każdy „przeszkolony” nauczyciel prowadzi program	Dyrektorzy szkół	2010-2014	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych europejskie
	Spotkania z psychologiem nt. Jak radzić sobie ze stresem?	Spotkanie 1 raz w roku dla każdej klasy	Dyrektorzy szkół Gmina	2011-2014	Europejskie, Lokalne
	Organizacja wzajemnej pomocy wśród uczniów	Każdy chętny potrzebujący uczeń ma swojego „pomocnika”	Wychowawcy	2010-2014	-
3.	Zatrudnienie logopedy	1 logopeda w gminie	Wójt Dyrektorzy szkół wnioskują	2010	Samorządowe europejskie
	Organizowanie wstępnej diagnozy logopedycznej	Co roku w przedszkolach i zerówkach badanie przesiewowe	Dyrektorzy szkół	2009-2014	-
	Zatrudnienie rehabilitanta	1 rehabilitant na gminę	Wójt dyrektorzy szkół wnioskują	2010	Samorządowe europejskie
	Spotkania/Konsultacje/Punkty konsultacyjne (psycholog, pedagog terapeuta)	Każdy potrzebujący może skorzystać	Dyrektorzy szkół	2011-2014	Lokalne, europejskie

Wypracowane i przedstawione w tabelach działania, wskaźniki realizacji, wskazanie osób lub instytucji odpowiedzialnych oraz przewidywany harmonogram czasowy pozwoli na skuteczne ich realizowanie.

VII. RELACJA MIĘDZY STRATEGIĄ ROZWOJU EDUKACJI W GMINIE SOKOLNIKI A PRIORYTETAMI PRZYJĘTYMI W PROGRAMACH WSPIERAJĄCH EDUKACJĘ I W INNYCH DOKUMENTACH

Strategia rozwoju edukacji w gminie Sokolniki jest dokumentem spójnym z krajowymi, wojewódzkimi powiatowymi i gminnymi strategiami rozwoju.

Działania wpisują się w założenia Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki priorytetu IX "Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach", poddziałanie 9.1.1 „Zmniejszenie nierówności w stopniu upowszechniania edukacji przedszkolnej”. Realizacja poszczególnych działań jest zgodna z celami strategicznymi PO KL (cel 4-upowszechnianie edukacji społeczeństwa na każdym etapie kształcenia przy równoczesnym zwiększeniu jakości usług edukacyjnych i ich silnym powiązaniu z potrzebami gospodarki opartej na wiedzy), z celami Planu Działania (upowszechnianie edukacji przedszkolnej na obszarach wiejskich).

Strategia Rozwoju Edukacji w gminie Sokolniki wpisuje się także w cele strategiczne opisane w Strategii Rozwoju Kraju na lata 2007-2015, cel główny: podniesienie poziomu i jakości życia mieszkańców Polski: poszczególnych obywateli i rodzin, priorytet 2 poprawa stanu infrastruktury technicznej i społecznej (zwiększenie dostępu do edukacji zwłaszcza dzieciom i młodzieży ze wsi i małych miast) oraz priorytet 5-rozwój obszarów wiejskich (rozwój szans dzieci i młodzieży wiejskiej). Jest zgodna z celami Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego na lata 2007-2020, cel główny – wzrost ogólnego poziomu cywilizacyjnego województwa, obszar priorytetowy: wiedza i kompetencje, cel strategiczny: podniesienie poziomu wykształcenia mieszkańców województwa. Wyrównywanie szans w dostępie do edukacji (element podkreślamy w Strategii Lizbońskiej) rozumiany jest tu jako zapewnienie odpowiednich warunków i poziomu kształcenia zarówno na wsi i w miastach.

Cele strategiczne wpisują się także w dokumenty lokalne czyli Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Sokolniki, obejmujący zadania w zakresie edukacji i wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.

Przedstawione programy działań muszą być finansowane w znacznej mierze z pozyskanych środków zewnętrznych. Sama gmina nie jest w stanie podźwignąć kosztów zadań związanych z rozwojem edukacji. Poszukiwanie zewnętrznych źródeł finansowania - zarówno ze środków UE jak i budżetu Państwa (poprzez różne instrumenty finansowe) stawia jako pierwszy warunek spójność zapisanych w strategii celów i programów z przyjętymi priorytetami i obszarami działań programów wsparcia edukacji.

Na jednostki i instytucje odpowiedzialne za realizację strategii nałożony jest obowiązek podejmowania działań zaplanowanych w przyjętej strategii i nakierowanych na realizację wybranych celów strategicznych, bądź skonsultowania i podjęcia zmian w uchwalonej strategii.

W celu zapewnienia sprawnej realizacji przyjętej strategii zostanie powołany przez Wójta Gminy Sokolniki zespół monitorujący wdrażanie strategii.

WÓJTA GMINY

Barbara Wydrwas